

рани хришћани броје 16,51% фамилија и 21,90% кућа. Миграције су двојаке: унутрашња сељакања и досељавања са стране. Већину првих чине сељакања хришћана који су напуштали чифлуке или их је ага кренуо; од 43,74% досељених породица 33,15% су хришћани. Сточари су се ретко стално настањивали: 1,05% фамилија. Метанастазички покрети су захватили 22,62% фамилија: 15,07% су хришћанске. Најјача је западна струја: 8,96% фамилија (скоро све хришћанске) које су бегале од арнаутских недела, и делимице већ албанизиране, из Дебра, Охрида, са лакта Црне; Мијаци и Кичевци због економских разлога, и Аромуни који су се стално настанили. Јужна струја, 3,97% фамилија била је активна још у току последњег рата. Источна струја је скоро чисто турска: то су Јуруци који су дошли из Анадолије од 16. века (7,28% фамилија). Северна (3,45% фам.) је, на против, скоро потпуно хришћанска. Колонизовањем, које је у току, насељено је 65 породица са Севера и Северозапада. Данас су хришћани у већини због исељавања муслимана после ратова од 1912. до 1918. године. Рачуна се да има 2005 фамилија хришћанских са 4958 кућа према 1318 муслиманских породица са 4412 кућа.

(Из „Bibliographie Géographique“, бр. 1550
за 1926. годину превео С. М. Милојевић).

Yves Chataigneau.

Milojević Borivoje Ž: A) *The Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes. Administrative Divisions in relation to Natural Regions.* (G. Rev. New-York, јануар 1925, с. 70—83, 6 фог. и 1 карта у тексту, и 4 карте у боји изван текста, размер 1 : 3,750.000). — B) *L'île de Vrgada (Dalmatie). Esquisse de géographie régionale.* (B. S. Neuchâteloise de G., 1925, с. 27—33, фот., карта и профил у тексту).

A). Прегледна студија о великим природним целинама Краљевине: о јадранској и динарској области, о панонском и тимочком басену и о моравско-вардарској области. Словеначки Алпи не улазе ни у једну од ових целина. Многобројне, врло сугестивне примедбе о распореду становништва и о националним и верским групама. Зналачка критика административне поделе, извршене указом од 22. априла 1922. године, која је врло мало водила рачуна и о старим историским поделама. Сплитска област би добила, да је обухватила и поља у западној Босни, а спајање Херцеговине са дубровачком облашћу само се собом наметало. Сава и Дрина су остале административне границе, иако оне више спајају него што растављају крајеве око себе.

B). Допуна једне раније студије из физичке географије (в. Bibl. 1924, бр. 1253). Истиче се утицај петрографских зона на хидрографију и привредни живот. Бунари су у доломитима, лес је под виноградима и вртовима, док је на кречњацима поглавито цбуње. Становништво не може живети од земљорадње и сточарства, и делимице се бави риболовом. Село Вргада је на граници између карсне, сточарске, и доломитске, земљорадничке зоне.

(Bibliographie Géographique, 1925, бр. 1555.).

Yves Chataigneau.

Dr. Gustavo Cusin: *Appunti geografici sull'Isola di Unie e sugli scogli delle Canidole (Cornaro).* (Bollettino della Reale Società Geografica Italiana. Serie VI. Vol. III. Nr. 4, Roma 1926, стр. 204—231.).

Оток Уније и два шкољића Сракане Веле и Мало леже западније од Лошиња, од кога су одељени „Каналом Уније“. Уније су веће: ду-

гачке 9 km., широке 2,6 km. са површином од 16,7 km². Сракани су мањи, узани и незнатно развијеног рељефа. Површина С. Велог износи 1,2 km², а С. Малог 0,6 km². Око ове групе острва налазе се још три шкољића.

Главно било ових острва састављено је из кречњака, на који су налегли пешчари и конгломерати. Кречњак је кретацејски или еоценски, а остале су формације квартерне. Кретацејски кречњак јавља се у слојевима дебелим 20—70 cm., измешаним са мермером. Он се јавља и у банцима од 20—70 cm. дебљине, местимице мермерисаним. Има га и белог, полукристаластог са црвенкастим жицама. Фосили су врло ретки. — Еоцен је петрографски разноврснији. На странама Св. Крижа јављају се компактни кречњаци јасно жути и ружичасти. Ови кречњаци потичу из горње либурнијске формације, а повише ове наслагани су париски кречњаци. — У квартерној формацији најинтересантнији је „шушачки песак“, жуткасте боје, помешан са глином; не показује никаквих трагова стратификације, а садржи остатака копнених и слатководних молусака. Између разних хипотеза о овом песку, највише пажње заслужује хипотеза Крамбергер-Горјановића и Гавација, који у њему гледају еолски седимент естуара. Распростирање овог песка смањује се од севера ка југу, а веће је на западној обали. На Малом Ср. овај је песак доста распрострањен, на неким местима висок неколико десетина метара. На Велом Ср. простира се непрекидни пешчани појас уз западну обалу, док се уз источну песак јавља изолован. На Унији једино је Поље покривено непрекидним пешчаним покривачем, високим 2 m., а има песка и на западним странама.

Тектоника је једноставна. Уније се састоје од двеју антиклинала, а Сракани су у тектонском погледу још једноставнији; они су продужење Унија, а састоје се од еоценске синклинале, на чијој се источној страни налази кретацејски кречњак.

Обала Унија је ниска. Врло су интересантни усеци у обали, дугачки од 30—80 m. Они су обично везани за диаклазе, а врло је вероватно, да су постали услед рецентног издизања обале. — Унутрашњост Уније је скаршћена. — Обала Ср. Велог такође је ниска и кречњачка, као и читава унутрашњост. Ср. Мало покривено је готово цело песком.

Клима флора и фауна су типички јадрански.

Становници су већином Хрвати; ко су остали аутор не каже.

Судећи по неким заједничким цртама у одељу, рекло би се, да су становници острва Сушака населили Сракане. По статистици из 1920. год. Уније су бројиле 821 становника, Ср. Веле 158, а Ср. Мало 58, свега 1038. Исељавање је понајвише привремено. Обично се сели домаћин, већим делом у Америку. Сели се 5⁰/₀.

Развитак данашњих насеља не може се пратити ради недостатка материјала, али старе, још очуване, градине позитивно говоре, да су ова острва била насељена у преисториско доба. Тип насеља и куће идентичан је са оним на источној обали Јадрана. Исто важи и за занимање становништва. У економском погледу сва насеља гравитирају Малом Лошињу.

И. Синдик.

Jacques Ancel: Peuples et nations des Balkans, Collection Armand Colin, № 74, Paris, 1926. p. 220., у прилогу 3 карте.

Кад се прочита ова геополитичка студија о становништву и народностима Балканског Полуострва одмах се види да њен писац веома